

REFORMÁTUS ÉLET

A SZ.R.K.E. EGYHÁZI LAPJA 2020. JÚNIUS

"Az Úr erőt ad népének, az Úr megáldja népét békességgel."

(Zsoltárok könyve 29,11)

A TARTALOMBÓL:

INTERJÚ
Szilágyi Zoltán
lelképásztorral

A szórványok
szórványában

Füle Lajos: Szeretnék énekelni Néked

Szeretnék énekelni Néked,
Uram, nyisd meg ajkamat,
hogy szent legyen mindig az ének,
amely szívemből felfakad.

Hadd zengjem, el, hogy százszor áldott
keresztednél ki megpihen,
hadd zengjem el, hogy megtalált ott
s békére lelt az én szívem.

Szeretném énekelni másnak
hogy Néked énekelni jó,
hogy életünk bús lázadás csak,
míg el nem ér az égi Szó.

Azt zengeni, a Szót a Szódat,
mely életet adott nekem!
Szeretnék énekelni Rólad
halálig engedelmesen.

Szeretnék énekelni Néked
folyton, ameddig itt leszek,
szeretnék hangot adni, szépet,
mikor lelkemhez ér Kezed.

Imádság

Urunk Istenünk. Oly sok okunk lenne panaszkodni, nekünk mégis az első szavunk a hála. Hiszen tudjuk Urunk, hogy mindent neked köszönhetünk. Köszönjük, hogy eljött a nyár, köszönjük, gyermekeinket, akik az iskolaév végéhez közeledve várják a nyári szünetet és köszönjük, hogy erőt adsz nekik a tanulásra. Hálát adunk Neked, hogy a mi nemzedékünk megemlékezhet Trianon 100-ik évfordulójára, ami nemzetünknek egy fájó pont, de tudjuk, hogy ez is a Te kezében van.

Bár látod életünk nehézségeit, hogy a gyermekek a kialakult helyzet miatt, otthon tanulnak és ez a szülők, vagy éppen a gyermekek számára nehézséget okoz. De imádkozunk értük, hogy Te adj nekik testi és lelki erőt a tanuláshoz,

mert tudjuk, hogy ez is Tőled van. Ugyanakkor látod a mi megemlékezésünket is, nemzetünk tragédiáját tekintve, hogy szintén a kialakult helyzet miatt eltér a tervezettől. De add, Urunk, hogy ennek az emlékét méltóképpen tudjuk őrizni a szívünkben és tanuljunk történelmünkéből, tanuljunk a Te Igéből.

Jövönket ugyanakkor nem látjuk, de hisszük és tudjuk, hogy ez is a Te kezében van. Hiszen Te teremtettél bennünket. Ezért most ez alkalommal is gyermekeink és egyben népünk jövőjét a Te kezébe ajánljuk és tesszük le, hogy a mi népünk is egyre nagyobb számban csatlakozzon a Te népedhez és visszataláljunk Hozzád egyedüli, mindenható Istenünkhöz a mi Urunk Jézus Krisztusunk által. Ámen

*Halász Dániel
lelkipásztor*

TARTALOMJEGYZÉK:

AZ IGE MELLETT	3
Miért van Istennél a szívem?.....	5
HÁZI ÁHITAT	6
A SZÁZ ÉVES FÁJDALOM	13
A szórványok szórványában.....	14
213. dicséret.....	17
INTERJÚ - Szulágyi Zoltán lelkipásztorral	18

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
275

REFORMÁTUS Élet : a Szerbiai Református Keresztény
Egyház hivatalos lapja / felelős főszerkesztő Halász Béla -
1. évf., 1. sz. (1966)- . - Bácsfeketehegy :
Szerbiai Református Keresztény Egyház, 1966- . - Ilustr. ; 30cm
Mesečno
ISSN 2217-7574
COBISS.SR-ID 19120130

AZ IGE MELLETT

Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!

„De most így szól az ÚR, a te teremtőd, Jákób, a te formálód, Izráel: Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy! Ha vízen kelsz át, én veled vagyok, és ha folyókon, azok nem sodornak el. Ha tűzben jársz, nem perzselődsz meg, a láng nem éget meg. Mert én, az ÚR, vagyok a te Istened, Izráel Szentje, a te szabadítód! Kárpótlásul adom érted Egyiptomot, Etiópiát és Szebát adom helyetted. Mivel drágának tartalak, és becsesnek, mivel szeretlek, azért embereket adok helyetted, életedért nemzeteket. Ne félj, mert én veled vagyok! Napkeletről visszahozom gyermekeidet, és napnyugatról összegyűjtelek. Ezt mondom északnak: Add ide! - és délnek: Ne tartsd fogva! Hozd ide fiaimat a messzeségből, leányaimat a föld végéről, mindenkit, akit nevemről neveznek, akit dicsőségemre teremtettem, formáltam és alkottam.” (Ézsaiás 43,1-7)

A hit teljesen átalakítja az ember életét. Ha egy hitetlen emberből istenhívő ember lesz, az az ember megtapasztalja, hogy az élete teljesen más dimenzióba kerül. Sokak kérdése az, hogy hogyan lehet hitre jutni, mi módon ismerheti meg az ember a hitet, hogy lehet egy hitetlen emberből istenhívő. Egyáltalán nem úgy, ahogyan mi elképzeljük, hogy jó gondolataink vannak Istenről vagy úgy, hogy sokat olvasunk róla, mégcsak nem is úgy, hogy elhatározzuk, hogy közel akarunk Istenhez kerülni, hanem mindig azzal kezdődik, hogy Isten szeret minket. S amikor rájön az ember arra, hogy Isten szereti, abban a pillanatban hittel válaszol Isten szeretetére. Tulajdonképpen az én hitem nem más, mint Isten szeretetének a megismerése; az emberi hit nem más, mint hogy tudom, hogy szeret az Isten, és nem tehetem, hogy ne válaszoljak szeretettel az Ő szavára. Isten annyira szeret, hogy az Úr Jézus Krisztust, az ő egyszülött Fiát adta értem és nekem válaszolni kell rá. Rájövök arra, hogy az életem, ha nélküle járom, akkor zsákutcába kerül s egyedül Ő az, aki ki tud vezetni ebből a zsákutcaból, egyedül Ő az, aki igazi irányt tud mutatni az embernek.

Ilyesmit tapasztalhattak meg ezek az emberek is itt, Ézsaiás könyvében. A fogság nyomorúságában megérezték, hogy az élet tele van félelemmel. Olykor mindannyiunk élete tele van félelemmel és van, amikor azt hisszük, hogy valahol távol egészen más a világ, biztonság, boldogság van, ahol nincsenek ellenségek és semmi rossz, ami az ember életét zavarhatná. De nem elmenekülni kell, hanem a Szentírást kell keresni. Hisz ott találjuk ezt az ígét is, amely által ma így szól hozzánk a mi Urunk: „Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!” Nem kell, hogy az életed tele legyen félelemmel, mert Isten nem úgy szeret, hogy csak nagyjából tudja, hogy te is a világon vagy, hanem „neveden szólít”. Annyira ismer, mint ahogy a pásztor ismeri a nyáját, mint ahogy az anya ismeri a gyermekeit. Tudja, hogy mi az, amire szükséged van, ismeri gondodat, bajodat, terhedet. Érzed ezt az isteni szeretetet? Isten azt mondja, hogy ne ess kétségbe, mert ha az Ő szolgálatában állsz, abszolút biztonságban vagy.

Milyen jó tudni, hogy Isten véd és szeret, gondodat viseli. Példaként hozza az emberiség két nagy ellenségét: a vizet és a tüzet. Azt mondja: „Ha vízen kelsz át, én veled vagyok, és ha folyókon, azok nem sodornak el. Ha tűzben jársz, nem perzselődsz meg, a láng nem éget meg.” Az ember rágondol arra a sok-sok nyomorúságra, amit a világon hallunk, amiket mi magunk is átéltünk. De előttünk áll Noé, aki Benne hitt, amikor a világ elromlott és Isten elpusztított mindent, de Noé istenhívő családját megmentette. Vagy gondoljunk Dániel prófétára! Dániel és a barátai, amikor a Babiloni király hatalmas aranszobrot építtetett és azt mondta, hogy a szobor előtt mindenkinek le kell borulnia, mert ha nem, akkor tüzes kemencébe vetik; nem engedelmességek a parancsnak. A spiclik beárulták Dánielt és barátait, be is vetették őket a tüzes kemencébe, de az Úr elküldte angyalát és a hajuk szála sem görbült meg, semmi baj és veszedelem nem érte őket. Micsoda bizonyágtétel ez a megmenekülésre! Sokan megmenekültek a történelem folyamán is, mert Istennek különös gondja volt rájuk, törődött velük.

Az Úr újra szól népéhez és hozzád is: „mert én az Úr vagyok, a te Istened.” Észreveszed-e a személyes megszólítást? A te Istened, a te Szabadítód. Nem általános, hanem a „te Istened”. Az imádságaidat is reggel és este úgy kezded, hogy „Én Istennem...” Megvan-e ez a személyes kapcsolat az imádságon túl az életedben, hogy téged személyesen szeret az Isten és azt akarja, hogy ne ess kétségbe? Mert Izráel Szentje a te szabadítód is, megfizet térted is, ahogy akkor is megfizetett: azt olvassuk, hogy odaadta a népéért Egyiptomot, Etiópiát.

A nagy hódítók mindig arra vágytak, hogy Észak-Afrika virágzó országai az övék legyenek. Isten azért, hogy népe szabad legyen, odaadta értük ezeket a virágzó országokat. Megtörtént ez a csodálatos kiváltás velünk is: helyettünk odaadta egyszülött Fiát. Hogy miért tette ezt? Azért, mert szeret minket. Ézsaiás így mondja: „mert drága és becses Neki a népe”. Isten szeretetére nincs apelláta. Ha valaki vesz egy furcsa színű vagy alakú autót és megkérdezik tőle, hogy miért éppen azt választotta, azt feleli: mert ez tetszett. Nem lehet ellene szólni, mert ha valaki szeret valakit, ez a szeretet mindennél többet ér. Isten helyettünk adta egyszülött Fiát, Jézus Krisztust, hogy ne a bűn és halál hatalmába kerüljünk, hanem valóban az Övéi lehessünk. Név szerint ismer minket – nincs ennél nagyobb dolog a világon.

„Ne félj – ismétli még egyszer az 5. versben –, mert én veled vagyok”. Milyen jó dolog, ha egy ember a viharban, vagy nehéz körülmények között odamegy a másikhoz és azt mondja: ne félj, itt vagyok veled. Hogy megnyugtassa a gyereket, amikor megfogod a kezét, vagy a házastársadat, ha azt mondod: ne félj, mert itt vagyok melletted, nem érhet baj! Még emberek között is nagy dolog ez, de mennyivel nagyobb, amikor a Mindenható Isten mondja ezt neked?!

Ígéretet tesz, hogy a szélrózsa minden irányából kiszabadítja azokat, akik idegen népek rabságában vannak. Napjainkban is sokan élnek az alkohol, a kábítószer rabságában, de az Úr szól és azt mondja: rendbe hozzuk. Ha hagyod magad megszabadítani, ha viszont tudsz szeretni, akkor megszabadítalak, nem kell félned. Ezt mondja a fogva tartóknak: Add ide! Ne tartsd fogva! Hozd ide! - ezek a szavak mind-mind azt bizonyítják, hogy lehet a földnek akár a végső határán is valaki, a Mindenható Isten onnan is vissza tudja hozni. Bármilyen körülmények közül ki tud szabadítani. Mi sokszor leírunk embereket és azt mondjuk rájuk, hogy „kutyából nem lesz szalonna”, Isten mégis ki tudja szabadítani őket. Kiszabadulnak mindazok, akik az Ő nevével neveztetnek, „mert dicsőségemre teremtetem, formáltam és alakítottam” őket. Nem szabad elfelejteni, hogy minden embert Isten a maga dicsőségére teremtett, azt akarja, hogy az Ő dicsőségét ábrázoljuk ki a világban. Bűnbánatot kell tartunk, mert oly sokszor nem az Ő dicsőségére élünk, hanem a magunk dicsőségét keressük. Jn 5,44-ben mondja Jézus: „Hogyan tudnátok hinni ti, akik egymástól fogadtok el dicsőséget, de azt a dicsőséget, amely az egy Istentől van, nem keressétek?” Az Istentől való dicsőséget kell keresnie az embernek, mert az Újszövetség népét így jellemzi Péter apostol: „Ti azonban választott nemzetek, királyi papság, szent nemzet vagytok, Isten tulajdonba vett népe, hogy hirdessétek nagy tetteit annak, aki a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el titeket”.(1Pt 2,9). Ebben a reménységben áldjuk és magasztaljuk Istent, hogy a sötétségből az Ő csodálatos világosságára hívott el minket. Ne szűnjünk meg Őt áldani és magasztalni, mert azért teremtett, azért állít meg az élet egy-egy pontján, hogy kövesd és dicsőítsd Őt.

Urunk, köszönjük Neked, hogy a Te dicsőségedre hívtál el bennünket, ezért alkottál és formáltál. Bocsásd meg, hogy oly sokszor a saját dicsőségünket keressük és a saját nevünket akarjuk nagyvá tenni, elfeledkezve arról, hogy Téged kellene dicsőíteni. Te azt akarod, hogy bennünk gyönyörködhess, hogy mi dicsérjünk Téged énekekkel és imádsággal. Szomorúan látjuk, Urunk, hogy ez a nép sokszor milyen csúnya-beszédűvé vált, káromkodó, Tőled elfordult nemzet lett. Urunk, kérünk, szabadítsd meg ezt a népet ettől a nyomorúságtól s helyette tanítsd ezt a nemzetet Benned reménykedni, Hozzád fordulni, a Te dicsőségedet keresni. Kérünk, áldj meg bennünket, hogy a szívünkben imádságok fakadjanak fel, dicsőítő, Téged magasztaló könyörgések, mert Te szólsz, hogy nem kell félni és kétségbeesni még a halál árnyékának völgyében sem, mert Te velünk vagy. Köszönjük Neked ezt. Ámen

Dr. Sándor Endre (†)
lelkipásztor

Miért van Istennél a szívem?

Kiss Nándor
lelkipásztor

„Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, ahol a moly és a rozsdá megemészti, és ahol a tolvajok kiássák és ellopják, hanem gyűjtsetek magatoknak kincseket a mennyben, ahol sem a moly, sem a rozsdá nem emészti meg, és ahol a tolvajok sem ássák ki, és nem lopják el. Mert ahol a kincséd van, ott lesz a szíved is.” (Mt 6:19-21)

Amikor a „Hegyi beszédet” olvasom, sokszor úgy képzelem el az alkalmat, mintha Jézus egy szabadtéri osztályfőnöki órát tartana. Nemcsak tanít, hanem azt is érezteti, hogy ettől a tudománytól függ az ember élete.

Ezek az igeversek a helyes értékrend felállításáról szólnak. Tudnunk kell, mi az igazából értékes, hogy Istentől nyertük azt és arra is figyeljünk, hogy vannak múlandó értékek, amelyek megcsalják érzékeinket. Sőt, téves viselkedést is válthatnak ki belőlünk. Nemegyszer előfordul, hogy a földi dolgok megszerzését űzzük, szinte szolgálókká válunk – ahelyett, hogy a földi javakkal értelemszerűen bánánk, úgy, ahogy arra Isten tanít minket. Jézus tanítása nem az, hogy azok a dolgok, amelyek a moly, a rozsdá vagy a rablók martalékai lehetnek – elvetendő. Azt szeretné, ha ezeket a kellő helyre raknánk az életünkben, ahogy ő is készségesen felajánlotta, hogy „helyre rak” mindent az életünkben.

De nem is annyira az értékeken vagy a „hova figyelsz” kérdésen van a fő hangsúly, hanem sokkal inkább azon, hogy megérted-e Jézust. Megérted-e, hogy mit akar. Nem, hogy mit akar tanítani vagy mondani, hanem hogy mit akar. Fel akarja nyitni a szemed, hogy végre józanon láss. Lásd meg életviteled haszontalan és felesleges vonásait. A kegyelem idejét ne vesztegeds, hanem töltsd hasznosan. A „hol lesz a szíved” kérdésre a felelet, hogy bizol-e szívből Istenben és szívbeli döntést hozol-e mellette. Ámen.

Imádság: Uram, taníts bölcsességedre és tégy állhatatossá a melletted való, szívbeli döntésemben. Jézusért hallgass meg. Ámen.

Idézet: „Akik a lelki jókat szorgalmasan keresik és buzgóságosan kérik, azoknak megadja az Isten a földieket is szerzésül, toldalékul a lelki jókhoz, amennyire nékik hasznos és szükséges;” (Szikszay György)

Bibliaolvasó kalauz

HÁZI ÁHÍTAT

2020. Június

Jelmagyarázat: R-reggel; E-este

R: 1Móz 30,1–24

1
PÜNKÖSD-
HÉTFŐ-
TÜNDE,
KUND

Isten Jákób számára elkészített áldásai megsokszorozódtak, hiszen nemcsak Lea és Ráhel, hanem Bilha és Zilpa életében is áldássá lettek. Az ember azonban az áldásokból is képes versengést csinálni. Az áldott állapot is válhat a konfliktusok és emberi praktikák, taktikák színterévé. Te kikkel hordozol közös áldásokat? Kik azok, akikkel Isten megáldott, hogy egy közösségben legyetek „áldámsokszorozókká”?

E: Mt 10,16–28

2
KEDD-
KÁRMEN,
ANITA

Jákób az áldások özönében egyszer csak elkezdett visszaélni azzal, hogy Isten gondviselő szeretete ráragyog az életére. Népes családjá volt, tisztelet és megbecsülés övezte, de ő többre vágyott. Emberi, anyagi vonatkozásban vágyott többre, méghozzá csellel, csalással. Te meglegszel-e azzal, ami Isten áldó jelenlétéből következik az életedben? Vagy többre vágysz, ami által valójában kevesebb lesz az életed? Mindig félelmetes, amikor rádöbbenek arra, hogy a pillanatnyi vélt haszonért Isten örökkévaló ajándékait kockáztatom.

R: 1Móz 30,25–43

E: Mt 10,29–42

3
SZERDA-
KLOTILD,
KEVIN

Lábán makulátlan ember lett volna? Egyáltalán nem. Ez feljogosítja Jákóbot arra, hogy – miután meggyőzte magát önmaga igazáról – az igazságosztó szerepében tetszelegjen? Olyan különös látni azt, ahogy Isten kegyelemterve és az emberi tervezetések, spekulációk hol egymás mellett futnak, hol találkoznak, hol pedig összeütközésbe kerülnek. Nincs rá logikus magyarázat, hogy miközben mi sokszor csak magunknak tervezgetünk, az Úr mégis megtart bennünket, sőt továbbvisz, vezet az ő kegyelemtervében.

R: 1Móz 31,1–21

E: Mt 11,1–6

4
CSÜTÖRTÖK-
BULCSÚ

Lábánnak és Jákóbnak is megvolt a maga teóriája, hogy hogyan is történtek a dolgok. Ezekből az egymásnak ellentmondó álláspontokból akár véres konfliktus is kerekedhetett volna, de más történt. Isten elé vitték az ügyet, és Isten előtt meg is békültek egymással. Kevés kiábrándítóbb dolog van annál, mint amikor magukat

R: 1Móz 31,22–54

keresztyénnek mondó emberek makacsul ragaszkodnak a maguk – vélt vagy valós – igazságához úgy, hogy eszük ágában sincs azt egy közös, Istennek együtt épített oltáron áldozatképpen „elfüstölögtetni”.

E: Mt 11,7–19

R: 1Móz 32,1–22

5
PÉNTEK•
FATIME,
FERDINÁND

Vajon mit mondhattak Isten angyalai Jákóbnak, hogy utána ő úgy gondolta, követeket kell küldenie a bátyjához, Ézsauhoz, hogy kibékülhessen vele? Bemehet-e az ember az ígéret földjére (vö. 28,4) úgy, hogy elrendezetlen ügyek, lezáratlan konfliktusok szegélyezik az útját? Jákób és Ézsau – két világ. Hány olyan ember vesz körül téged is, aki rengeteg dologban különbözik tőled? Nem kell-e megtenned mindent, ami rajtad múlik, ahhoz, hogy Isten békessége az életedben egyre inkább kiteljesedhessen?

E: Mt 11,20–30

R: 1Móz 32,23–33

6
SZOMBAT•
NORBERT,
CINTIA

Az a Valaki látszólag Jákóbbal küzd – valójában érte. Nem legyőzni akarja, hanem meggyőzni. Nem elpusztítani akarja őt, hanem új életre hívni. A régi, a csaló Jákób ebben az Isten hatalmas jelenlétével való találkozásban és küzdelemben múlttá lesz, hogy Isten által megnyílhasson az út előtte, de már nem az emberi perpatvarok irányába, hanem az Istennel, az Istenért harcoló küldetésre. Milyen hatalmas kegyelem, amikor az ember felismerheti, amikor te és én felismerhetjük, hogy ez nem csupán az akkori Jákób, hanem a mindenkori Jákóbok útja! Igen, a tiéd és az enyém is!

E: Mt 12,1–8

R: 1Móz 33

7
SZENTHÁROMSÁG
VASÁRNAPJA•
RÓBERT,
ROBERTA

Jákóbbal kapcsolatban mindig él bennünk a gyanú, hogy a legnemesebb cselekedeteibe is belecsúszik egy kis számítás. Ezúttal azonban a helyzet túl éles ahhoz, hogy ravaszsága megmenthetné. Ki van szolgáltatva testvére irgalmának, csak kérheti, hogy bátyja irgalmasan tekintsen rá. Jákób átéli a lelki, Isten előtti szegénység állapotát, amikor nem várhat el semmit, csak kérhet. Ezzel a lelkülettel áll Ézsau elé, és arcában a kegyelmes Isten arcát láthatja tükröződni. „Boldogok a lelki szegények...” és „Boldogok, akik békét teremtenek...”

E: Mt 12,9–21

R: 1Móz 34

8
HÉTFŐ•
MEDÁRD,
ZARÁND

Egy fiatal nőn elkövetett erőszakon nem lehet csak úgy továbblépni, mintha egy kis botlásról lenne szó csupán. Ma, amikor olyan kort élünk, hogy fájdalmas családi és társadalmi bűnök kerülnek napfényre, ez a bibliai igazság kíméletlen igazolást nyer. Jó olvasni a fivérek reakcióját, akik nem kívánták szőnyeg alá söpörni az ügyet. Ugyanakkor Isten gyermekeiként nem lehetünk önkényesek a bűn kezelésével kapcsolatban. Csak Isten segítségével uralhatjuk szívünket, különben rosszabbak leszünk, mint a pogányok.

E: Mt 12,22–30

9

KEDD•
FÉLIX,
ANABELLA

R: 1Móz 35

Jákób Bételben telepedik le, ahol egykor álomban Isten megígérte, hogy visszahozza őt erre a földre. Isten hűséges volt, teljesítette ígéretét; Jákób és utódai már nem annyira. Ez a jövőben is így lesz. Mégis a helyzet annyiban más, hogy születés és halál, bűnök és nehézségek Isten házában (ez Bétel jelentése) Isten elé vihetők, ahol az emlékezés vigasztalással telítődik, és ahol a reménység ígérete refrénként felel minden bűnre és kétségre.

E: Mt 12,31–37

10

SZERDA•
MARGIT,
GRÉTA

R: 1Móz 36

Izráel és Edóm, a két testvérnép kapcsolata az évszázadok során súlyosan megterhelődik, de ettől a rokonság tagadhatatlan tény marad. Isten ígéje számon tartja a kellemetlen rokont is, és a későbbiek során is emlékezteti Izráel népét, hogy Edómnak is megvan a maga öröksége (5Móz 2,4). Vannak olyan helyzetek, amikor úgy érezzük, csak gyűlölni van okunk. Istenért, Istenben azonban eljuthatunk a tiszteletig és az elfogadásig.

E: Mt 12,38–50

11

CSÜTÖRTÖK•
BARNABÁS,
BARNA

R: 1Móz 37

Szeretett gyermeknek lenni a legjobb állapot a világon, a legigazibb önazonosság. Jobban vagy kevésbé szeretett gyereknek lenni gyakran az erőszakos rivalizálás erőterébe taszít, és megnehezíti annak az elfogadását, akik vagyunk, vagy lennünk kell. A családok sokszor öntudatlanul is igazságtalanok. nemzedékről nemzedékre vakok vagyunk meglátni saját, feldolgozásra váró veszteségeinket, és a kivételezés cifra köntösébe öltöztetjük önös vágyainkat. József története azonban arról szól, hogy Istennek van egy jó terve veled és a világgal, és ez meghatározóbb valóság a sebeknél, veszteségeknél, vagy éppen a legszorosabb családi kötelekeknél. Ennek felfedezése életünk nagy drámája, a sorsunkban elrejtett kegyelem, maga az élet.

E: Mt 13,1–9

12

PÉNTEK•
VILLŐ

R: 1Móz 38

Milyen őszinteséggel írja le a Szentírás az ősatyák családi történeteinek kifejezetten kellemetlen, szégyellni való fejezeteit! Mire jó, ha felidézzük ezeket az eseteket? Először is azt látjuk, hogy ez bárki családja lehet, ami nem ment fel minket a felelősség alól, de felment a képmutatás kényszere alól. Óv az ítélkezéstől is, ami Isten joga, és ebben a történetben él is vele. A kegyelem pedig a folytatásban van. Júda, Támár és Perc Jézus őszeit, akikben célhoz ér Isten terve. Általa helyére kerül a múlt, a te családod múltja is.

E: Mt 13,10–23

13

SZOMBAT•
ANTAL,
ANETT

R: 1Móz 39

Mi lesz Józsefből, a kiváltságaiból kivetköztetett gyermekből a rabszolgaság kevésbé inspiráló korlátai között? Kiderül, hogy jót tesz neki a munka, a felelősség. Kiderül,

hogy jó szervező, eszes és rátermett. József felnő, és kezd felnőni benne az, akivé Isten szeretné őt tenni. Nem a körülményeivel vagy a múltjával azonosul, hanem elhívásával. Isten téged is a hitben való nagykorúságra akar eljuttatni.

E: Mt 13,24–30

R: 1Móz 40

14

VASÁRNAP•
VAZUL,
HERTA

„**József ezt mondta nekik: Istennél van a megfejtés**” (8). Az álmok értelmezése ebben az időben – egyébként mindmáig – különböző szintű praktikák segítségével általános gyakorlat volt. József azonban – mint istenfélő ember – azonnal tisztázni akarja, hogy a kétségek közt hányódó két emberen ugyan lehet, hogy tud segíteni az álmaik megfejtésével, de csak akkor, ha azt Isten akarja, azaz József „tudtára adja” azok értelmét. Az élet titkainak megfejtése nem áll hatalmunkban, mert a „titkok az Úréi” (5Móz 29,28), csak ő részesíthet az általa jónak látott időben és helyzetben egy-egy „titok” és álom megfejtésében.

E: Mt 13,31–35

R: 1Móz 41,1–36

15

HÉTFŐ•
JOLÁN,
VID

József álomfejtő „pályafutása” a fáraó udvarában is folytatódik, eléri a legmagasabb elismerést, ami ott és akkor lehetséges volt: a fáraó kéri álma megfejtésére. József azonban továbbra sem bízza el magát, hanem a fáraó előtt is azonnal tisztázni akarja: „**Nem én, hanem Isten ad megnyugtató választ a fáraónak**” (16). Soha ne büszkélkedjünk más sikereivel, különösen ne tulajdonítsuk magunknak Isten olykor velünk megosztott hatalmát.

E: Mt 13,36–43

R: 1Móz 41,37–57

16

KEDD•
JUSZTIN,
ARANY

A fáraó – hitünk szerint – részesül a Szentlélek megvilágosító erejében, amikor így szól udvaroncáihoz: „**Találhatunk-e ehhez hasonló embert, akiben isteni lélek van?**” (38). Meggyőződésünk, hogy az igazán „isteni lelket” csak a Szentlélek által lehet felismerni, és az – tetszik, vagy nem tetszik nekünk – nem függ a személytől. Isten ebben az értelemben sem személyválogató!

E: Mt 13,44–52

R: 1Móz 42

17

SZERDA•
LAURA,
ALIDA

„**Mit cselekedett velünk az Isten?!**” (28) – kérdezték megrettenve a testvérek, amikor rájöttek arra, hogy elveszejteni akart öccsük miatt jöhetett el Isten bosszúja. Ez a kérdés méltó előkészítése majdani megbékülésüknek Józseffel, mert megértik, hogy mindenekelőtt Istennel kell elszámolniuk mindazzal, amit tettek. Ezt a felismerést „cselekedte” velük Isten.

E: Mt 13,53–58

18
CSÜTÖRTÖK•

ARNOLD,
LEVENTE,
EVÓDIA

Józsefnek – eddigi élettörténetéhez és életviteléhez következetesen ragaszkodva – ez volt testvéréhez, Benjáminhoz szóló első szava: **„Legyen kegyelmes hozzád az Isten, fiam!”** (29). Ennél fontosabb tanulsága egyikünk életének sem lehet, tehát szeretteinknek sem kívánhatunk mást, csak ezt, a legtöbbet: Isten kegyelmét.

R: 1Móz 43

E: Mt 14,1–12

19
PÉNTEK•
GYÁRFÁS

„Isten hozta napvilágra szolgálóid bűnét” (16). Most már a testvérek és szószólójuk, Júda sem akarnak mellébeszélni, tudják, hogy eljött az igazság pillanata, amelyet csak Istennek lehet tulajdonítani. Ne féljünk a kegyelmes Istennek megvallani mindazt, ami félrevitte, félreviszi az életünket, és súlyosan megbántotta felebarátainkat.

R: 1Móz 44

E: Mt 14,13–21

20
SZOMBAT•
RAFAEL,
DINA

„...azért küldött el engem Isten előttetek, hogy életben maradjatok” (5). József testvéreinek a történetét és a velük való kapcsolatát magasabb szintre emeli, oda, ahol Isten „titkai” vannak elrejtve a történelem kulisszái mögött. Afelől tehát semmi kétségünk nem lehet, hogy velünk sem történhet semmi Isten tudta és akarata nélkül.

R: 1Móz 45

E: Mt 14,22–36

21
VASÁRNAP•
ALAJOS,
LEILA

Isten ígérete megmarad örökké. Ezt bizonyítja Jákób története is, aki Ábrahám unokájaként viszi tovább az áldást. Élete sorsfordulóhoz érkezett, amikor József segítségével Egyiptomba költöztek, hiszen el kellett hagynia az ígéret földjét. Isten azonban megerősíti számára a korábbi ígéretet – **„...nagy néppé teszek ott!”** (3) –, és biztosítja arról, hogy vele lesz idegenben is. Életünk sorsfordulóin, bár tűnhet úgy, hogy nem a választott irányba kell haladnunk, Isten mégis lehajol hozzánk, és jelenlétével biztat, a lehetetlennek tűnő helyzetben is beteljesíti ígéretét.

R: 1Móz 46

E: Mt 15,1–9

22
HÉTFŐ•
PAULINA,

Isten Jákób számára előkészítette a terepet József sorsa révén. A megsegített fáraó jóindulattal viseltetik József családja iránt, és a legjobb helyet ajánlja nekik lakóhelyül. A búcsúzás gesztusán túl az, hogy **„Jákób áldást mondott a fáraóra”** (7), arra figyelmeztet bennünket is, hogy nem a hovatarozás, még csak nem is a betöltött pozíció, sőt a vallási elköteleződés sem meghatározó abban, hogy ki az, aki Isten tervét szolgálja. Isten áldása eléri azokat, akik pozitív módon segítik elő az isteni ígérek beteljesedését.

R:1Móz 47

E: Mt 15,10–20

- 23
KEDD•
ZOLTÁN,
ÉDUA
- R: 1Móz 48**
- A bibliai történetek jó része ellentmond a törvényben megfogalmazottaknak. Manassének mint elsőszülöttnek kellett volna megkapni a jobb kézzel adott első áldást, mégis Efraim az, akire Jákób, áldásmondása során ráteszi jobb kezét. József tiltakozása ellenére megjeleníti az isteni akaratot. Láthatóan Isten mindenhatósága, előrelátása (eleve elrendelése) néha felülírja az elvárt és bevett törvényeket. Kiválasztása és szeretete formálja sorsunkat még akkor is, ha keresztyén hitünkben fakadó „törvénykezésünk” ellene mondana ennek.
- E: Mt 15,21–28**
- R: 1Móz 49**
- 24
SZERDA•
IVÁN
- Az atyai áldás az Ószövetség embere számára sorsformáló jelentőségű. Végignézve a testvérek törzseinek történetét, visszaköszönnek az események. Vajon a sorsunk így van megírva, nem tehetünk érte vagy ellene? Ám ha részleteiben is megnézzük, látható, hogy nem a teljes történet, csak a törzsek sorsának bizonyos részletei jelennek itt meg. Az egyéni döntések előbb vagy utóbb befolyásolják az élettörténet alakulását. Bárhogy is van, az Istenhez forduló, Krisztust kereső ember mindig átéli jelenlétét, „aki megsegít téged, ...aki megáld téged...” (25).
- E: Mt 15,29–39**
- R: 1Móz 50**
- 25
CSÜTÖRTÖK•
VILMOS,
MAXIM
- A József-történet csúcspontja nem Jákób halála és temetése, hanem Józsefnek és testvéreinek a beszélgetése. A rosszat tévő testvérek lelkiismeret-furdalása nem hagyja őket nyugodni, félelmükben bocsánatkéréssel fordulnak Józsefhez. Az ő személyében a mindenekfeletti, még Fia élete árán is megvalósuló isteni megbocsátás nyilvánul meg számunkra is. Egyben láthatóvá válik az életünkben is megtapasztalható valóság, hogy mások gonosz tervét Isten jóra tudja fordítani.
- E: Mt 16,1–12**
- R: 2Móz 1**
- 26
PÉNTEK•
JÁNOS,
PÁL
- Az új fáraó új, vészterhes élethelyzetet teremtett Jákób utódai számára, mely fenyegette Isten tervét, Izrael gyarapodását. Mégis, ahogyan minden nyomorúság idején Isten megerősít embereket, akik vállalják, hogy az elnyomás, a fenyegetés ellenére is kitartanak feladatuk, a közösség megtartása mellett. A bábák hősies ellenállása a tiltó paranccsal szemben meghozta gyümölcsét, és tovább gyarapodott a választott nép. Hol vannak mai bábáink, vajon gyarapszik-e Isten népe?
- E: Mt 16,13–20**
- R: 2Móz 2**
- 27
SZOMBAT•
LÁSZLÓ
- Születés és halál mai fejezetünk üzenete. Mindkét élethelyzet menekülést, rejtőzködést tett szükségessé, majd kibontakozó életet mutat. Életünk változó fázisai láthatók ebben a történetben. A születés csodáját követően lehet hátrányos helyzetből indulva is kiemelkedő sorba kerülni, és újbóli nehézségek közé jutni. A nekünk szánt

feladatok elérnek bennünket, bármilyen élethelyzetbe jutunk is. Isten gyermekeinek állandó tapasztalata, hogy „...gondja volt rájuk Istennek” (25).

E: Mt 16,21–23

R: 2Móz 3

28
VASÁRNAP•
LEVENTE,
IRÉN

„...eljutott hozzám Izráel fiainak segélykiáltása...” (9). Istennek tudomása van népe sorsáról. Még a haldokló Izmael hangját is meghallotta, és szabadítást készített neki (1Móz 21,17). Ismerte a 430 évig tartó rabszolgaság keserűségeit (2Móz 12,40). Isten ma is ismeri sorsunkat. Nemzeti sorskérdéseinket és életünk minden rezdülését. Érző szívvel van irántunk. Osztózik fájdalmunkban, és segíteni akar, részt akar venni örömünkben.

E: Mt 16,24–28

R: 2Móz 4,1–17

29
HÉTFŐ•
PÉTER,
PÁL

„Mózes kinyújtotta a kezét, és megmarkolta, az pedig a markában bottá változott” (4). Az engedelmesség próbája volt a kígyót megmarkolni. Megtörténik, hogy a kétségbeejtő helyzetek az engedelmisségünk próbái. Mózes féelme a szabadítás egyik eszköze lett, mert Isten parancsára ezzel a bottal sújtott a Vörös-tengerre, és az megnyílt előttük (2Móz 14,16). Merjük ma hittel kezelni azt, ami egyébként félelemmel tölt el.

E: Mt 17,1–13

R: 2Móz 4,18–31

30
KEDD•
PÁL

„...rátámadt az Úr és meg akarta ölni” (24). Isten Mózesre támadt, mert a gyermeke nem volt körülmetélve. Talán azért, mert a figyelme másutt volt, vagy pedig azért, mert alkalmazkodott egyiptomi környezetéhez, ahol nem csecsemőkorban, hanem a felnőttkor kezdetén végezték a körülmetélést. Istennek nem kedves, ha nem rendezett a vele való kapcsolatunk. Miként az sem, ha „egyiptomi módon” gondolkodunk, azaz a világban megengedett, de Isten előtt nem kedves szokásokat átveszünk.

E: Mt 17,14–21

RÁDIÓS ISTENTISZTELET

Értesítjük testvéreinket, hogy református istentiszteletünket 2020. június 14 - én közvetíti az Újvidéki Rádió. Vallási műsorunk ultrarövid hullámon, vasárnap reggel 8:05 -kor a **90,5/92,5 MHz**-en hallható.

A SZÁZ ÉVES FÁJDALOM

ATRIANONIBÉKEDIKTÁTUM 100. ÉVFORDULÓJAKERESZTYÉNSZEMMEL

Orando et laborando! Néhány sor 1920. június 4-e alkalmából

Dr. Szabó Katalin
főmuzeológus
Simmelweis Orvostörténeti
Múzeum

Évfordulókhoz érve az ember szinte kényszeres kötelességének érzi a számvetést, az eltelt időszak áttekintését, értékelését. Most, hogy a magyar nemzet egy szomorú, a száz éve ránk kényszerített trianoni békediktátum aláírásának évfordulójához érkezett, sorra születnek a múltidéző értékelések, melyekből kiderül hány embert, mekkora területet, erdőt, mezőt, épített értéket veszítettünk az I. világháború után. Kétségtelen, nagy, túl sok és meg nem érdemelt volt a veszteség, de ezeken túl még két fontos dolgot is veszítettünk. Elvesztettük az isteni gondviselésbe és az önmagunkba vetett hitet is. Talán ez volt a legsúlyosabb veszteségünk, hiszen kis híján a meghasonlás állapotába juttatott miket ez a veszteség és ahogyan olvashatjuk is, szinte a megsemmisülés szélére sodorta az országot és az egész nemzetet, mert „minden önmagával meghasonlott ország elnéptelenedik, minden önmagával meghasonlott város vagy ház elpusztul.”

Úgy látszik azonban, hogy Istennek más terve van velünk: ilyen súlyos veszteségek után is megtartott bennünket. Megmaradt az ország és még ha szétszakítottságban, de megmaradt a nemzet is. Bár igazak Berzsenyi Dániel látnoki szavai: „Mi a magyar most? - Rút sybaríta váz. / Letépte fényes nemzeti bélyegét, / S hazája feldult védfalából / Rak palotát heverőhelyének;”, azt is látnunk kell, ahogyan dolgoz kezek igyekeznek életre kelteni – Adyt aposztrofálva - a magyart a magyarban, még ha most alszik is sok honfitársunkban a nemzeti érzés.

Az elmúlt száz év embert próbáló évszázadunk volt. Sokakban hozta elő a kicsinyhitűséget, a reménytelenséget, az önfeladás tettekben is megmutatkozó érzését és tépette le vele „fényes nemzeti bélyegét”. De az elmúlt száz év, maga a megmaradásunk pusztá ténye feljogosít minket arra, hogy lehajoljunk és újra magunkra öltjük ezeket a bélyegeket. Mert – amint körülöttünk látjuk is – háborog a tenger, nem nyugszik, de azt is észben kell tartanunk, hogy „jobb a hosszútűró az erősnél; és a ki uralkodik a maga indulatján, annál, a ki várost vesz meg”. **Mert nekünk nem a pillanatnyi lét dimenziójában, hanem részben történelmi távlatokban, részben pedig az örök életben kell gondolkodnunk.**

Sikerülhet-e ez nekünk? Képesek vagyunk-e erre? Igen, sikerülhet, igen képesek vagyunk rá, ha azt a két fontos dolgot figyelembe vesszük, ami elvezethet minket a sikerhez: az egyik az Istenbe vetett hit, a másik pedig a munka. **Orando et laborando, imádkozva és dolgozva** – így érdemes ostromolni a falakat, ez vezethet majd el addig, hogy a Juhász Gyula által megidézett pokol kapuit is legyőzzük, hogy a nemzeti feltámadás bekövetkezzen.

Sokan és sokat gondolkodtak, beszéltek róla, hogyan lehetne újra egységbe kovácsolni a lélekben és fizikailag is szétszakított magyarságot. Révész Imre megtalálta a megoldást, amikor Jézust idézte: **„keressétek először Istennek országát és az ő igazságát és ezek mind megadatnak néktek, az egység is, az erő is, a megtisztulás is – és a feltámadás is”**. Bízunk Révész szavaiban, kezdjük meg ma munkához, ne legyünk kicsinyhitűek, ne legyünk restek. Aki azt gondolná, hogy egyedül kevés ő ahhoz, hogy bármit is megváltoztasson, hogy bármit is győzelemre vigyen, bátorításul álljanak itt Weöres Sándor örök érvényű szavai: „Alattad a föld, fölötted az ég, benned a létra”.

*Halász Dániel
lelkipásztor*

A szórványok szórványában

1983-ban születtem Szabadkán tanár és közgazdász szülők első gyermekeként. Utánam még két húgom és két öcsém született. Édesapám, születésekor, munka és család mellett beiratkozott a budapesti református teológia levelező tagozatára, mert érdekelt az Istenről szóló tudomány. Bár nem készült lelkésznek 1988-ban lelkészhiány miatt az akkori püspök megkérte, hogy vállaljon szolgálatot. Így öt éves koromban leköltöztünk Dél-Bánságba, Hertelendyfalvára, a Kárpát-medence legdélebbi magyar református gyülekezetébe, mindössze 15 km-re Belgrádtól, a valamikori Osztrák-Magyar Monarchia határára. Ott nőttem fel, éltem át a délszláv polgárháborút és az 1999-es NATO bombázást. Mivel mezőgazdász szerettem volna lenni, Magyarokán a mezőgazdasági középiskolában érettségiztem, majd néhány évet a családi gazdaságban dolgoztam. A teológia gondolata már tinédzser korom óta foglalkoztatott, de csak 22 évesen adtam be jelentkezésemet a kolozsvári teológiára. Ott csak ősszel van a felvételi, s azon a nyáron találkoztam egy Sárospatakon végzett lelkésszel, aki feltette a kérdést: miért nem Sárospatakra megyek? Ezután jelentkeztem Patakra az augusztusi pótfelvételeire. Felvettek, megtetszett és ott maradtam. Különösen tetszett, hogy abban az időben a teológusok fele határon túli volt, és sokszor négy-öt ország útlevelével utaztunk (a határon túliaknak még nem volt magyar állampolgársága) Kárpát-medence szerte egy-egy gyülekezeti szolgálatra és kirándulásra. A határőrök sokszor csodálkoztak vegyes állampolgárságú csapatunkon, és emlékszem, amikor egyszer Kárpátaljára utaztunk, az ukrán határőr megkérdezte: „Ezt a szerbet meg hun szedték össze?” A teológia után két évig voltam segédlelkész Sátoraljaújhelyen, majd 2012-ben kerültem feleségemmel és akkor még egy gyermekünkkel (most már 3 van) ide, a délvidéki Maradékra. Hiszen azzal a céllal mentem el a teológiára, hogy mindenképpen visszajöveket szolgálni Délvidékre.

Szórványban nőttem fel, de egy még szórványosabb, ahogy én nevezem, a „szórványok szórványába” kerültem a szerémségi Maradékra, egy olyan helyre, ami egészen addig kimaradt a látószögemből. Nem ismertem Maradék jelenét, sem történelmét sem az itt élő embereket.

Ahhoz, hogy megértsük az itteni helyzetet, kicsit menjünk vissza a múltba, ahogy annak idején én is tettem. A valamikori Szerém vármegye (ami egy kicsit átnyúlik a mai Horvátországba), a történelmi Magyarország déli határán található. Szerémséget a török előtti időkben kizárólag magyarok lakták. A törökök (1439) nagy népiirtást végeztek, így sokan északra és keletre menekültek, egyesek pedig bujdosnak a Tarcál-hegységben. Kevesen tudják, de erős volt errefelé a huszitizmus, minden bizonnyal itt készült az első részleges magyar nyelvű Biblia, amiben az Újszövetséget és pár Ószövetségi könyvet fordítottak le. A huszita bibliát az inkvizíció elől (1436) a menekülés után Moldvában adták ki 1466-ban. Amikor sikerült a törököket kiszorítani az ország déli területeiről is, ez a vidék szinte teljesen lakatlan volt. Az anekdoták szerint a Tarcál-hegységben bujdosó magyarok azután összegyűltek és alapítottak egy falut, aminek találó nevet adtak, „Maradék”. Később különböző népcsoportokat telepítettek erre a vidékre: németeket, szlovákokat, magyarokat és főleg szerbeket. Ha ugrunk egyet az időben, az 1868-as horvát-magyar kiegyezés dátuma nagyon lényeges számunkra. Hiszen a Magyar Kormány ekkor adta oda az egész Szerém vármegyét a Horvát Királyságnak Fiume (ma Rijeka) városáért cserébe, hogy a magyaroknak is legyen tengerpartjuk. Ezért az itteni magyarság számára „Trianon” kicsit előbb megtörtént. Az itten élő emberek horvátosítása már ekkor elkezdődött, és bár Magyarország unióban volt a Horvát Királysággal, az itteni magyarok határon túlivá váltak. Ebben az időben kezdtek el szolgálni horvát ajkú plébánosok ezen a vidéken, még olyan falvakban is, ahol 100%-ban magyar volt a katolikuság, mint például Maradékon. Ez ellen tiltakozva 1897-ben az itteni atyafiak elmentek a hírhedt, német származású Strossmayer horvát római katolikus püspökhöz (aki egyben a horvát nacionalista párt elnöke is volt), hogy magyar papot kérjenek maguknak. „Inkább a kutyák ugassanak a templomban, minthogy magyar pap misézzen” – válaszolta a püspök. Ezen természetesen a magyar küldöttek felháborodtak, majd a következő vasárnap, átmentek a szomszédos Beskára (egyesek szerint Budapestre akartak utazni a vasútállomásról), és felkeresték

az ottani református lelkész, aki magyarul és németül is prédikált, mivel kétajkú volt a gyülekezet. A lelkész meginvitálta a maradékiakat az éppen akkor kezdődő magyar nyelvű istentiszteletre. Ők meghallgatták a prédikációt, és azt mondták: „Na, nekünk, ilyen pap kell”. Azután elutaztak Budapestre, hogy hangot adjanak kérésüknek, és az akkori református püspöknek, Szász Károlynak köszönhetően egy évvel később Maradékon is megalakult a missziói magyar református egyházközség, nagyobb részt az áttért katolikusokból, kisebb részt pedig az ide vándorolt református családokból.

Ezután Maradék lassan önálló egyházközséggé nőtte ki magát, és ez a folyamat más falvakban is megismétlődött. Az első világháború idejéből való egyházmegyei jegyzőkönyvek arról tanúskodnak, hogy szaporodtak a gyülekezetek, és a mostani szerémségi területen is öt-hat református lelkész szolgált és mindegyik gyülekezetnek voltak szórványai. Ehhez képest, jelenleg egyedül vagyok református lelkész, van egy szórványom, ahol 2016-ban eltemettem az utolsó reformátust. Bár istentiszteletek vannak, mert az ottani magyar katolikusoknak ez a „magyar mise” és így havonta látogatom az 50 km-re lévő nyékincai gyülekezetet, ahol valamikor lelkész lakott és a szomszédos falvakban is tartott istentiszteletet.

Trianon után felgyorsult az asszimiláció, és a mai napig folyik a magyarok horvátosítása, ami azért külön érdekes, mert Szerbiában élünk. Egy érdekes adat, hogy 1952-ben Szerémség területén 22 magyar iskola létezett. Az 1980-as évek második felében pedig egy sem maradt. Néhány évtized alatt teljesen eltűnt a magyar nyelvű oktatás itt, Maradékon is.

Ez a helyzet várt itt rám, amikor idejöttem 2012-ben, nem ismerve az itteni helyzetet. Szembesültem azzal, hogy a gyerekek nagyobb része és a fiatalok egy része nem beszéli a magyar nyelvet. Egyrészt azért, mert már évtizedek óta nincs magyar nyelvű oktatás, bár néhány alkalommal megpróbálták újra indítani, másrészt azért, mert a rengeteg vegyes házasság révén már a szülők nem tanították meg őket magyarul. Gyorsan rájöttem arra, hogy ha itt magyarul akarjuk hirdetni néhány évtized után is Isten Igéjét, akkor sürgősen tenni kell valamit. Nem értettem a pályázatokhoz, nem voltak ismeretségeim és őszintén szólva, eleinte azt se tudtam, hogyan mivel kezdjek. A gyülekezetnek előttem két évig nem volt lelkésze, nagyon vártak, és voltak bizonyos elvárásaik is. Az elmúlt 122 évben sok lelkész megfordult itt, hosszabb-rövidebb időre, én lettem a sorban a tizenhetedik.

A Generális Konvent támogatásával 2013-ban beindítottuk hétvégi óvodánkat, melyet pénteken és szombaton 15:30-17:00 óráig tartottunk ketten a feleségemmel. Ezután a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete jóvoltából először az egyik, majd mindkét napra kaptunk óvónénit, aki foglalkozott a gyerekekkel. Ugyanebben az évben indítottuk el az iskolabusz-programunkat is a Magyar Nemzeti Tanács segítségével, és így öt gyermek napi szinten utazhatott Újvidékre (30 km) a Petőfi Sándor Általános Iskolába. Ezután történt, hogy a magyar állam támogatásával 2014-ben a gyülekezeti termünkben mindennapos óvodát indítottunk, ahol a gyerekek egy délelőttöt töltöttek. Fontosnak tartom kihangsúlyozni, hogy nem csak református gyermekek járnak ide, sőt a többség nem református, hanem főleg katolikus, de van ortodox és nazarénus vallású is közöttük. Azután állami segítséggel 2015-ben beindult a helyi szerb iskolában egy összevont magyar alsótagozat, azóta két önálló első osztályt is indítottunk, így csak már ötödik osztálytól kell iskolabusszal járjanak a gyerekek. A maradéki magyar osztály napközis foglalkozása az Egyházközség gyülekezeti termének emeleti termében zajlik, szintén a Magyar Nemzeti Tanács támogatásával.

A 2016-os évben sikerült befejezni a 2014-ben elkezdett tetőtéri vendégszobákat és az említett termet, ahol nem csak napközi, hanem egyéb más gyermekfoglalkozásokat is tartunk. A szobákat különböző rendezvények (tábor, ünnepek, programok) alkalmával használjuk, egyébként pedig turistacsoportoknak is kiadjuk, a bevételt pedig az itteni közösségi életbe forgatjuk vissza.

Évekkel ezelőtt kezdtük meg óvodaprojektünket, mely az eredeti elképzelés alapján egy szórványközpont részében működött volna, de sajnos politikai okok miatt az nem valósult meg. Ezután, így több mint két év huzavona után megkaptuk az építési engedélyt egy óvodaközpont felépítésére, melyet 2019 májusában kezdtünk el építeni. A munkálatok jelenleg is folynak az épületen, de pénzhiány miatt nagyon lassan haladunk. A projekt 90%-át szintén a magyar állam a Nemzetpolitikai Államtitkárságon keresztül a Bethlen Gábor Alapkezelő támogatja.

Jelenleg itt tartunk. Őszintén szólva, amikor idejöttem, nem gondoltam volna, hogy ilyen mozgalmas életem lesz itt. Hiszen amióta itt vagyok, a munkatársi kör állandóan tágul, jelenleg heten vagyunk, de ha Isten

megsegít bennünket, körünk ősztől még két személlyel bővül.

A Trianoni évforduló tükrében összesítve azt mondom, hogy sokat veszítettünk. A 2011-es népszámlálás alapján majdnem négyezren vallották magukat magyarnak itt, Szerémségben. Ez az összlakosságának mindössze 1%-a, de féltő, hogy a létszám azóta még inkább csökkent, hiszen 2001 és 2011 között 40 ezer magyarral lett kevesebb Vajdaságban, és csak ezután kezdődött az elvándorlási hullám a magyar állampolgárságnak köszönhetően, aminek ez az egy hátránya van, de ezen kívül rengeteg előnye.

Számomra ez a helyzet egy kihívás. Sokan óva intettek bennünket, amikor idejöttünk, fenyegetve azzal, hogy nem lesz miből megélnünk, nem fogjuk jól érezni magunkat, stb. De isteni gondviselés, hogy itt lehetünk és munkálkodhatunk az Ő dicsőségére. Hiszen látszik a fény az alagút végén, mert vannak sikerélmények. Most már nem csak magyar általános iskolásaink vannak, hanem vannak olyanok is, akik magyar középiskolába járnak. Maradékban 1978-ban szűnt meg a magyar nyelvű oktatás, és addig is csak az alsó négy osztály volt. Kevesen vagyunk magyar értelmiségiek, de reméljük, hogy számunk egyre növekedni fog. Ha kevesen is vagyunk, vannak lelkes és tenni akaró emberek. Ez az, ami éltet és a hit által reményt ad a jövőt illetően, hogy nem fogunk elveszni és eltűnni, mint ahogy ezt sokan látják és jósolják, mondván „Tiszteletes úr, mi itt meghalunk és utánunk be lehet zárni a templom ajtót”. Ez a veszély sok helyen jelen van a Kárpát-medencében. De úgy gondolom, hogy nekünk, keresztyéneknek imádkoznunk és dolgoznunk kell azért, hogy ez ne történjen meg. Sajnos, sok közösségünk eltűnt a történelem folyamán, de mi a Mindenható Istenbe hiszünk, aki számára nincs lehetetlen. A kérdés csupán az, hogy mi ezt el is hisszük-e. A példamutatás és egymás biztatása nagyon fontos. Fontosnak tartom a kapcsolatok kiépítését, ezért nem csak mi fogadunk itt vendégeket a Kárpát-medence különböző területeiről, hanem igyekszünk kirándulásokat szervezni az itteniek számára is. Így jutottunk el Kárpátaljára, Erdélybe és több ízben Magyarország különböző területeire többek között Sárospatakra is. A gyermekeket, fiatalokat magyarországi táborokba küldjük, de ugyanígy határon túlról hívunk gyermekeket és fiatalokat a mi táborainkba is.

Trianon évfordulóját lehet tragédiának tekinteni, de keresztyénként sokkal inkább azt gondolom, hogy ez egy próbatétel számunkra. A kérdés, hogy népünk és nemzetünk vissza tud-e találni Istenhez. Én azért imádkozom, hogy ez megtörténjen. Jelenleg lehet, hogy zsugorodunk, de hiszem, hogy ez a tendencia egyszer megáll és növekedésnek indulunk számban és léleekben.

“Az írás megjelent a Sárospataki Füzetekben.”

213. dicséret

Kiss Nándor
lelkipásztor

„Tehozzád szól énekem, én jó magyar népem, aki nehéz harcokban vérzel réges-régen. Fogadj meg tanácsom és írad szívedbe, amit néked szólok most igaz szeretetben.”

Fő üzenet:

Ébredésre hívó ének. Arra ébreszt, hogy mi a gond egy-egy nép életében és mi a megoldás. Ez az ének kiemelten a magyar népnek van címezve. Mi a gond? Az önerőből való harc (gőgös büszkeség) vagy az istentelen tanácsadókra és szövetségesekre való támaszkodás. Mi a megoldás? Krisztus tanítványa lenni.

Teológiai alap:

Az ének negyedik versszakának utolsó mondatában van megfogalmazva, hogy mi az „egy szükséges dolog”: az Istennel való szövetségkötés Krisztus által. Ehhez a szövetséghez való hűtlenség „vérző sebeket, megrontottságot és bajokat” okoz.

Melléküzenetek:

- (1) A magyar nép sem kivétel a többi nép sorában. Isten nélkül ő is bajban van. Igaz szeretetből fakadó tanácsra van szüksége.
- (2) Isten gondviselése, hogy helyezett el ilyen tanácsadókat a magyar népbe is.
- (3) Mint más népeknek is, úgy a magyarnak is a szabadság és a boldogság a fő célja. Nem az az üzenet, hogy ez elérhetetlen, hanem az, hogy Isten nélkül lehetetlen, de Istennel megvalósulhat.
- (4) Istennek terve van a magyarok számára is. Megmenekülés terve.
- (5) A „mindnyájan elmenjünk” nem a kollektív istentiszteletre vonatkozik, hanem a nemzettársunk iránti szeretetre, amely az evangélium hirdetésében mutatkozik ki iránta.

Szemléltető képek:

- (1) Csatamező a hasztalan harccal. Addig és akkor hasztalan ameddig és amikor nem jó tanácsok lettek megfogadva.
- (2) Szenvedés (könnyek) a jó célokért (szabadság, boldogság). Hiába hullik minden könny és hiába jók a célok, ha múlandó, tévedő és gyengeséggel teli hatalomban – emberiben – bízunk.
- (3) Az elkészített orvosság. A gyógyszer a testet gyógyítja, Isten vigasztalása a lelket is. Sőt üdvösségre visz. A vigasztalás vidítás, a lélek kiemelése a mély gyászból, helyrehozva az ember meglátását az örök életről. Meggyógyul a lélek.
- (4) Leülni a Mester lábához. A Mester a tanítómester. Ez esetben Jézus Krisztus. Régen a tanítók összegyűjtötték maguk köré a tanítványaikat és úgy tanították őket. Nem megalázó helyzet ez, sőt, ajándék, hogy tanítványa lehetek. Egy közösség, amelyben mindig elérhető a Mester, ismer és bármikor kérdezhetem.

Szerző: Dr. Kováts Lajos (1870-1921) református lelkészi végzettségű hitoktató, lapszerkesztő, a Filadelfia diakonissza intézet igazgatója, énekkar alapítója, kilenc nyelvet beszélt. Mintegy 50 evangéliumi ének szerzője. A Bethánia CE elnöke, továbbá a Bethesda kórház fejlődéséhez is hozzájárult. Ő szerkesztette a „Magyar Dicséretet” és a „Hallelujah” énekeskönyveket, az „Örömhír”, a „Hajnal” és az „Ébredtő” lapokat.

*Halász Hargita
Petőfi ösztöndíjas*

INTERJÚ

Interjú Szilágyi Zoltán lelkipásztorral

Erdélyből Délvidékre, majd vissza a szülőföldre

Avagy a töltött káposzta és a gyülekezeti élet összefüggése

Szilágyi Zoltán lelkipásztor a dél-erdélyi Olthévízen nőtt fel, kőhalmi diák volt, majd a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben végzett teológiai tanulmányai végén Délvidéken szolgált. Egy éve visszahívták szülőföldjére és azóta a Kőhalmi Református Egyházközség és Szórványdiákokthon vezetőjeként szolgálja az ottani szórvány reformátusságot és magyarságot. Vele beszélgettünk telefonon szórványlétről és vezetői szerepéről a dél-erdélyi szórványban.

Mint erdélyi szórványból jövő fiatal, hogyan élte meg a kolozsvári tanulmányi éveket, ahol sok tömbből jövő magyar évfolyamtársa volt? Előnyt vagy hátrányt jelentett ez tanulmányai során?

Kimondottan hátrányt jelentett. Általában erős iskolákból érkeztek az évfolyamtársaim. Sokat kellett dolgozzak azon, hogy helytálljak például magyar irodalomból, ami egy tömbben lévő erős kollégiumból jövő diáknak szinte a zsigereiben volt. Az egyháztörténelemhez sem értettem, teljesen laikusként érkeztem oda, míg sokan egyházi kollégiumban azelőtt ezzel is megismerkedtek. Ennek következtében, tanulmányi szempontból, hátrányt jelentett. Ellenben voltak előnyei is később. Egyházi gyakorlaton például voltak, akik meglepődtek azon, hogy léteznek egyáltalán 200 lelkes gyülekezetek. Több évfolyamtársamnak természetes volt, hogy egy gyülekezetben sokfajta ifjúsági csoport van, s nem értették, hogy léteznek olyan gyülekezetek, ahol az átlag életkor 60 év. Nekem ez nem volt meglepetés, hiszen tudtam, hogy a gyülekezetek különböznek, s van ahol a kevés, idős, emberért kell harcolni, s őket megtartani.

Segédlelkészként tanulmányai végén a Szerbiai Református Keresztyén Egyházhoz került ahol egy teljesen új helyzettel találkozott (kevés hívő nagy területen). Milyen tapasztalatokat szerzett itt?

Számomra egy jó életpálya kezdés volt, hogy Délvidéken kezdhettem meg szolgálataimat. Nagy élmény volt és nagyon jól éreztem magam ott. Igaz, hogy egy kicsit más életképpel találkoztam ott, de azért annyira nem volt más, mert érttem sok nehézséget, amivel ők is szembesültek, mint például a kétnyelvűség vagy küzdelem az anyanyelv megtartásáért és tudtam, hogy mennyire nehéz a szórványban élő gyülekezeti tagok élete. Egy nagy kaland volt az ottani négy év, s azt gondolom, hogy azokat a tapasztalatokat, amiket ott szereztem, egy életen át használni fogom.

Egyik legmeghatározóbb élményem az volt, amikor először készítettem fel fiatalokat a konfirmációra. Először meg kellett tanítani őket magyarul olvasni és írni, majd aztán kezdtük el magyarul a kifejezéseket, amiket meg kellett tanulniuk. A diákoknak azért volt jó, mert én nem beszéltem szerbül, s magyarul kellett mindent elmondjanak nekem, hogy megértsem. Azt hiszem ezáltal a nyelvtudásuk is tisztult egy kicsit, s nem csak a keresztyénségről és reformátusságról való jártasságuk.

A nagy távolságok hatalmas élményt jelentettek nekem, szerettem utazni. A gyülekezetek közötti ingázást is élveztem, hogy mindig időben ott kellett lenni egy adott helyen. Azt hiszem, hogy az ott eltöltött négy év segített abban, hogy a mostani gyülekezetem helyzetét jobban megértsem.

Most, áprilisban volt egy éve, hogy Kőhalomban teljesít szolgálatot. Mennyiben változott az otthoni helyzet a közel egy évtized alatt, amióta eljött Kőhalomból (tanulmányok Kolozsváron majd Délvidék)?

Elég sok minden változott. Szinte gyermekként mentem el, s amikor visszajöttem teljesen más hatáskörrel megbízva jöttem vissza. Teljesen más volt, hiszen nem volt tudomásom minden munkáról, ami itt a gyülekezetben folyt. Ha egy szóval kéne összefoglaljam, azt mondanám, hogy fejlődés. Hiszen az elődöm egy jó stratégiával rendelkezett, pontosan megfogalmazta, hogy a gyülekezet hova kell eljusson, ezt beütemezte, s a színvonalat el is érte: a gyülekezet felnőtt a sok feladathoz az évek során.

Nehéz volt átvenni ezt a nagy tevékenységi kört. A kőhalmi gyülekezetben négy lelkész szolgált egyszerre előttem (az esperes úr mellett segédlelkész, gyakornok és beosztott lelkész is). Ez mind rám hárult most, s nem egyszerű. Próbálok felnőni ehhez, s sikerült összeállítani nekünk is egy kis csapatot, akikkel együtt tudunk dolgozni gyülekezeten belül. Úgy érzem, hogy most, egy év után kezdjük megismerni a gyülekezetet, hogy mire nyitottak, mik az elvárásaik és mit szeretnek. Ez alapján kezdjük tervezni most a jövőt is.

Ami nagyon más, hogy kisebb közösségben szolgálok. Délvidéken hetente kétszer kellett temetési szolgálatot végezni, itt pedig az egy év alatt volt három. Ebből látszik, hogy mennyire kisebb lélekszámú a közösség, ugyanakkor sokkal nagyobb beosztásban kell helytálljak más szinten.

Ez nem egy nagy gyülekezeti közösség, viszont Szórványdiákotthona lévén jelentős feladatot vállalt be a dél-erdélyi magyarság megmaradásában.

Mi a legfontosabb feladata most?

Lélekszámhoz viszonyítva most kilencven százalékkal kevesebb ember van rám bízva. Itt nem a gyülekezeti élet az, ami legjobban leköt, hanem sok minden más. A Szórványdiákotthonunk fenntartása, működtetése lényegbeli feladat. A diákokért való küzdés és nekik a jövőkép megteremtése az, amit elengedhetetlennek tartok jelen pillanatban. Ezenkívül a fiatalok toborzása, a nekik való minél több lehetőség megtalálása.

Az iskola utáni programunk is elég népszerű (After school működik a gyülekezetben, melyről a Református Élet múlt számában olvashattak az olvasók). Úgy látom, hogy ez nem csak a mi gyülekezetünket lendítette fel, hanem az összes magyar felekezetet a környéken. Megmutattuk, hogy tudunk segíteni a szülőknek, s van lehetőség minőségi közösségi életet élni már fiatal korban is.

Mik a jövőbeli, hosszú távú tervei?

Akármennyire szeretjük is a töltött káposztát, ha minden nap azt ennénk megennánk és nem táplálna már minket úgy, ahogy kellene. Így vagyok valahogy a gyülekezetben levő programokkal is. Van, amit nagyon szeretünk, jól is működik, de vigyázni kell, hogy ne váljanak tétlenné a gyülekezeti tagok az egyhangúság következtében. Ilyen próbálkozásunk a gyülekezeti kávézás minden második héten istentisztelet után, ahol a közösség tagjai tudnak kötetlenül beszélgetni. Nagyon örülök, hogy a néptáncoktatást is újra tudtuk indítani, ami igény volt a gyülekezeti tagok részéről.

A jövőben mit szeretnénk? Elsősorban modernizálni az intézményünket. Másodsorban a turizmus felé is nyitni. Nyáron három hónapig üres a diákotthon, s ezt ki lehetne használni, ezzel is az anyagi gondjainkat könnyíteni. Homoróddarócon (a kőhalmi református gyülekezethez tartozó szórványgyülekezet) szeretnénk egy ingatlant vásárolni, majd ott is beindítani az iskola utáni programot.

Sok sikert a további harcokban! Köszönjük a beszélgetést!

Református Élet

Kiadja a Szerbiai Református Keresztyén Egyház
Főszerkesztő: Halász Béla lelkipásztor – püspök, Hertelendyfalva

Trg Vojvodjanske Brigade 2., 26000 Pancsova-Vojlovica

Szerkesztették: Halász Dániel és Halász-Sándor Gyöngyvér

e-mail: reformatusélet@gmail.com, Tel.: 022 /506-508

Számítógépes szerkesztés: Lukács Attila

Minden megjelent írásért a szerző vállalja a felelősséget.

Lapzárta minden hónap 15-én.

Az írások rövidítési és szerkesztési jogát fenntartjuk.

Nyomtatva: Forum-Újvidék

Megjelenik 820 példányban

TRIANON 100

SZÓLJANAK A HARANGOK!

2020. JÚNIUS 4.

A Keresztény Értelmiségiek Szövetségének országos elnöksége felekezettől függetlenül felkér minden Kárpát-medencei egyházközséget és gyülekezetet, hogy 2020. június 4-én, magyar idő szerint

**16 ÓRA 30 PERCKOR
100 MÁSODPERCIG**

szóaltassa meg temploma, imaháza harangját mementóként Trianon százéves évfordulójára.

A harangszó után mondjunk el egy Miatyánkot a magyar nemzet egységéért és a keresztény/keresztyén hit védelmében, kapcsolódva ezzel a nemzeti összetartozás évéhez.

a KÉSZ elnöksége

